

Vänstern i Tierp

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | MARS 2022

Klimatet kan inte vänta!

Vi kan och måste öka takten på
klimatomställningen.

Nu skärper vi miljö- och klimatpolitiken!

Möt Jens Holm & Elin Segerlind,
Vänsterpartiets klimat- och miljö-
politiska talespersoner

Sid 3

Upp till kamp!

Klimatrörelserna höjer rösten

Sid 4-5

Tillsammans fixar vi det

Allt det vi **vill** göra kan vi
göra. Men bara tillsam-
mans. Klimatomställningen
kräver att våra politiker
fattar beslut som är bra
för klimatet, oss själva och
framtida generationer.

Vi kan gynna det som
bygger upp och skapar
ett samhälle för alla: ett
Sverige med arbetstidsför-
kortning, ett Sverige som
satsar på en klimatsmart
industri, ett Sverige där
välfärden och omsorgen
om varandra går före kort-
siktiga vinstintressen.

Genom de stegen var och
en kan ta bidrar vi alla. Men
det är först när samhället
storsatsar på klimatom-
ställningen med massiva
investeringar som vi når
hela vägen fram.

Vi vill flytta godstranspor-
terna från väg till järnväg
och vatten. Klimatinves-
tera för framtiden och
ställa om industrin till
sammanslagning och grön
produktion. Lagstifta bort
det som förstör klimatet
och hoppa klimatskadliga
subventioner.

Låt oss klimatsäkra våra
städer genom att renovera
miljonprogrammet, bygga
tiotusentals nya klimat-
smarta hyresrätter och
skapa städer där människor
får ta plats. Städer med ut-
byggd kollektivtrafik som
gör att bilen kan lämnas
hemma och bara användas
när den behövs.

Ingen tid att vänta. Låt oss
kavla upp ärmarna och fixa
det här.

FOTO: LEO AHMED

Grön omställning

Framtiden kan inte
överlätas till marknads-
krafternas godtycke och
vinstmaximering. Ska
vi minska storbolagens
makt krävs det klimat-
investeringar för framtiden
och regleringar som
lagstiftar bort det som
förstör klimatet.

SID 3

Slitet barn- sjukhus

Ventilationen är otillräcklig
och det är ständig brist
på elurtag. Trots det
planeras inte för ett nytt
barnsjukhus.

SID 7

Barnmorske- krisen kan lösas

Barnmorskekrisen kan
lösas, menar Ida Persson,
barnmorskestudent. Men
det kräver resurser.

SID 7

Här finns vi.
Hör gärna av dig!

Vänsterpartiet Tierp

Hemsida: tierp.vansterpartiet.se
Facebook: Vänsterpartiet Tierp

Bli medlem: vansterpartiet.se/bli-medlem

VI FRÅGAR **4**

Vilken kommunal fråga är viktig för dig i kommande val?

Zakiah Mirzaei Tierp

– Alla i samhället har rätt att få sin röst hörd. Utan kunskaper i svenska är det svårt att kunna vara med och påverka. Därför är det viktigt att det finns svenskundervisning av hög kvalitet, i kommunen.

Jan Wilger Örbyhus

– Arbetstidsförkortning! 40-timmars arbetsvecka infördes 1970. Nu är det dags att främja hälsan genom att på försök införa sex timmars arbetsdag, inom någon kommunal verksamhet i Tierp.

Elisabeth Rosengren Strömsberg

– Klimathotet är tydligt kopplat till det ekonomiska system vi har. Vinstjakten utmanar jordens resurser! Pandemin har givit oss möjlighet att tänka om. Ex. Inget nybygge bör beviljas bygglov utan solceller på taket!

Alexander Karlsson Örbyhus

– Det dags att ge något tillbaka till undersköterskor, förskollärare, lokalvårdare och andra som slitit under pandemin. Hållbara löner, arbetstidsförkortningar och trygga anställningar måste genomföras.

LEDARE

”Vänsterpartiet visar vägen vad gäller en feministisk klimatpolitik i länets kommuner och Region Uppsala i både stort och smått. Vänsterpartiet är det enda partiet som vill sänka priset i kollektivtrafiken, för att få fler att åka buss eller Upptåget. Än idag är det långt fler kvinnor som inte har tillgång till bil.”

Tryggt och värdigt på våra villkor

Krisen i förlossningsvården är ett faktum. Kvinnors trygghet står på spel och resurserna till vården räcker inte. Det är dags att göra något åt detta tycker vi i Vänsterpartiet.

Att vara feminist innebär även att vara klimataktivist och vice versa.

I **rådande tider** kan man tro att vi enbart ska jobba med klimatfrågor. Men klimatet är ingen enskild fråga. Ska vi förbättra klimatet på ett genomgripande och långsiktigt hållbart sätt, måste vi även bli mer jämställda. Därför har vi i Vänsterpartiet i Tierp valt att ta fram en tidning som för samman två viktiga frågor; feminism och klimatet.

Som feminist har jag och många med mig, drivit frågor så som rätten till lika lön för likvärdiga jobb, sex timmars arbetsdag, rätten till en god förlossningsvård. Men feminismen begränsar sig inte till en jämställdhet mellan könen utan även en jämställdhet i fler dimensioner i vilken även kommande generationer räknas in och det är då klimatfrågan får stor betydelse.

Det är i kombinationen feminist och klimataktivist som jag ser en än större vinst med sex timmars arbetsdag eller 30 timmars vecka. Över 50 procent av svenska folket är positiva till en arbetstidsförkortning. Vi kan enkelt skönja fördelarna med en arbetstidsförkortning för jämställdheten, men det finns även klimatvinster att hämta i att arbeta mindre.

Vänsterpartiet visar vägen vad gäller en feministisk klimatpolitik i länets kommuner och Region Uppsala i både stort och smått. Vänsterpartiet är det enda partiet som vill sänka priset i kollektivtrafiken, för att få fler att åka buss eller

Upptåget. Än idag är det långt fler kvinnor som inte har tillgång till bil.

Vänsterpartiet driver även frågan om de generella vårdresurserna. Vi driver att det ska införas fler olika typer av förlossningsavdelningar utifrån kvinnors förväntade förlossningar, alltid med en säkerhetsmarginal för mammor och barn. Var i ligger då klimatnytta vad gäller förlossningsvården undrar ni? Jo om samhället fördelar om från privat konsumtion hos de allra rikaste, till offentlig sektor, så minskas den negativa klimatpåverkan.

Ann-Kristin Hilli
Ordförande för Vänsterpartiet i Tierp

100 miljarder

Vi vill ha en grön statlig investeringsbank med minst 100 miljarder i kapital. Banken ska låna ut pengar för klimatinvesteringar till mycket låg ränta så att näringsliv och offentlig sektor snabbt och effektivt kan ställa om sina verksamheter.

Klimatet kan inte vänta!

Nu skärper vi miljö- och klimatpolitiken!

I FN:s klimatpanels nya rapport var slutsatsen tydlig – det går för långsamt. ”Slutsatsen blir att vi måste öka omställningstakten”, säger Jens Holm, Vänsterpartiets klimatpolitiska talesperson, och Elin Segerlind, miljöpolitisk talesperson.

– **Det görs för lite** och slutsatsen från FN:s senaste klimatrappport är att vi måste öka omställningstakten, menar Elin Segerlind.

I sina nya klimatmotioner ställer Vänsterpartiet krav på både hållbar och socialt rättvis omställning. Jens Holm menar att en rättvis omställning i praktiken betyder att de som påverkar klimatet mest också måste ta det största ansvaret i klimatomställningen.

– Vi vet att den rikaste tiondelen i världen står för nästan hälften av världens utsläpp och även i Sverige står den rikaste tiondelen för oproportionerligt stora utsläpp. Därför formulerar vi förslag som bygger på att de rikaste måste gå före och minska mest, säger Jens Holm.

Elin Segerlind

”Vi vill skapa förändring med start i dag. Våra motioner har som mål att pressa på Sverige och ta större kliv i omställningen redan idag.

Vänsterpartiet ställer nu hårda klimatkrav i sina tre nya klimatmotioner. Vad är det gemensamma temat i dessa?

– Det är kraftfulla åtgärder nu direkt, säger Elin Segerlind. Vi har också med åtgärder i dem som också är framåtsyftande men vi vill skapa förändring med

start i dag. De här motionerna har som mål att pressa på Sverige och ta större kliv i omställningen redan idag.

Som svar på FN-rapporten i augusti om klimatkrisen skärper nu Vänsterpartiet sina klimatmål. Till exempel flyttas Vänsterpartiets nollutsläppsmål av skadliga växthusgaser fram från 2040 till 2035. Idag har Sverige målet att nå nollutsläpp år 2045.

Vänsterpartiets skuggbudget består av ett batteri av miljö- och klimatreformer. Vilka reformer kan lyftas fram som extra viktiga?

– Alla dessa frågor hänger egentligen ihop, det är ett samhälle som är riggat kring kortsiktig vinst för ett fåtal, säger Jens Holm.

När det kommer till miljöpolitiken lyfter Elin Segerlind skogen som extra viktig. Hon varnar för att vi lätt glömmer bort dimensionen biologisk mångfald och artkrisen som en del av klimatkrisen:

– Vi ska bruka våra skogar och vi ska bruka dem hållbart. Samtidigt behöver vi skydda våra skogar för att behålla en bra kolsänka och ge en bra livsmiljö för våra arter, säger Elin Segerlind. Målet är att skydda den lilla andel gammelskog som finns kvar och främja kalhyggesfritt skogsbruk.

I klimatpolitiken är målet tydligt, minska storbolagens grepp över planeten och öka den demokratiska styrningen. Enligt Jens Holm krävs det två saker

”Alla dessa frågor hänger ihop – det är ett samhälle som är riggat kring kortsiktig vinst”

Jens Holm, klimatpolitisk talesperson för Vänsterpartiet

Jens Holm

”Det krävs två saker för att minska storbolagens makt: Klimatinvesteringar för framtiden och regleringar som lagstiftar bort det som förstör och hotar klimatet.

för att göra det: klimatinvesteringar för framtiden och regleringar som lagstiftar bort det som förstör och hotar klimatet:

– När vi säger reglera så vill vi som ett exempel förbjuda nybilsförsäljningen av diesel och bensinbilar senast 2025 och vi vill ha en ”Lex Preem” där nya företags utsläpp som etableras ska prövas utifrån klimatmålen, säger Jens Holm.

Det andra som behövs är kraftfulla investeringar:

– Det är dags att investera i kollektivtrafik och järnväg och bygga om våra städer kring människors behov med stora grönområden. Vi vill även ha en grön statlig investeringsbank på 100 miljarder kronor som kan ge förmånliga lån till både det offentliga och privata att kunna göra gröna investeringar, säger Jens Holm.

Text: Peter Hang
Foto: Leo Ahmed

KRÖNIKA

Idén kom från Kalifornien

Det såg ut att gå åt skogen. Året var 1991 och det var val. Inte bara skulle Sverige frivilligt välja Carl Bildt till sin ledare, allt som var vänster ansågs ute och fruktansvärt gammalt. Vänstern slog inte bara huvudet mot en kompakt vägg av liberalism – vi mötte noll förståelse för att vi vågade nämna klimathotet (som då kallades ”växthuseffekten”).

Trots att FN sedan 1987 hade utmålade detta som en fråga om liv och död fanns inga riktiga alternativ och en otroligt stark oljeindustri. Därför hände ingenting och de flesta sa ”jaja”, nu pratar vi om att skatterna är för höga. I bästa fall hade liberalerna en tung idé om hur vi skulle rädda klimatet, nämligen att marknaden skulle lösa frågan. Idén kom från Kalifornien.

Jag vet, allt detta låter som ett skämt, men 2021 – vad har egentligen hänt? Klimatet är nu ännu mer akut hotat, men alla rullar på som vanligt. Jo, någonting har hänt. För det första vet i stort sett alla idag att klimatet är en ödesfråga. Vi behöver inte upplysa folk om hotet – vad de väntar på är politisk action. För det andra är alternativet till fossil energi idag fullt utvecklade, och till och med billigare än kol och olja. För det tredje hämtar vi inte vårt samhälles centrala idéer från marknadsliberala filosofer i Kalifornien, bland annat för att Kaliforniens alla skogar snart brunnit ner.

Det är vårt ansvar att genomföra omställningen, att inte bara prata, utan göra. De andra har haft 30 år på sig.

Aron Etzler
partisekreterare
Vänsterpartiet

Upp till kamp mot kollapsen!

Dags för en vuxenstrejk mot den globala uppvärmningen? Eller grön revolt i byarna? Vi har talat med några av de rörelser som driver på.

Texter: Per Längby

- Sätt större tryck!

Så vad bör göras?

– Ett svar är att vi måste sätta ett oerhört starkt tryck på beslutsfattarna, säger Samuel Jarrick på Extinction Rebellion.

● – Utsläppen av koldioxid har fortsatt att öka. Allt fler ser en förestående klimatkollaps i närtid. Men få är beredda att ändra livsstil, och politiken ger sken av att det finns förhandlingsutrymme.

– På senare tid har den berättelsen kommit lite i gungning, medger Jarrick.

Samuel Jarrick,
Extinction Rebellion

Samtidigt ersätts inte idén om ständig tillväxt av mindre populära åtgärder trots att det är så bråttom.

Medborgarråd

Extinction Rebellion förordar bland annat en praktiserande demokrati med medborgarråd. Med utgångspunkt från vetenskapen kan dessa lägga förslag på åtgärder som man enats om. Inför och under aktioner tar man gemensamma beslut, grupp för grupp, tills alla är eniga om vägen framåt.

– Personligen är jag för breda koalitioner där även arbetsplatser blir indragna i arbetet, säger Samuel Jarrick. Hittills har facken varit alltför sen på bollen. Varför inte en vuxenstrejk, som Fridays for Future föreslår?

Strejkvapnet

Genom historien har strejkvapnet använts för att få större andel av en växande kaka. I klimatkrisens spår känns det som att kakan snarare krymper.

– De som konsumerar mest måste förstås minska mest. Det är också de som gör de största klimatavtrycken. För oss andra handlar det om vilket samhälle vi vill ha; om staden, fritiden och att frigöra utrymmen.

– Hellre det, säger Samuel Jarrick, än att naturen själv fixar katastrofen medan vi passivt tittar på.

- Stoppa utvinning av fossiler!

Kommuner vägrar vindkraft och det letas efter olja i Arktis. För Ellie Cijvat i Jordens vänner är det upp-och-ned-vända världen.

● – Det finns inget viktigare än att stoppa uttaget av fossila bränslen, säger Ellie. Hon tycker sig se små tecken på en omsvängning i klimatdebatten.

– Allt fler länder sätter upp klimatmål, även om de ännu inte är tillräckligt skarpa. Det gäller även den svenska energiöverenskommelsen.

Snabbare

Enligt denna ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser 2045.

– Det är för sent. Vi måste minska förbränningen mycket snabbare även om det är en jättestämning för välfärden, hävdar hon.

En av många åtgärder är att minska energiåtgången. Andra länder och städer visar vägen medan svenska kommuner bromsar.

Gröna tak

– I Frankrike kräver staten att alla nya tak ska förses med grönska eller sol-

Ellie Cijvat,
Jordens vänner

celler. I städer som Paris och i mitt hemland Nederländerna satsar man på cykelleder och trädplanteringar med otroliga resultat, berättar Ellie Cijvat.

Den svenska kommunens ställning är stark, och kan bromsa nödvändiga klimatsatsningar. Vår egen bekvämlighet hindrar förändrat beteende. Därför behövs det både morot och piska, menar Cijvat.

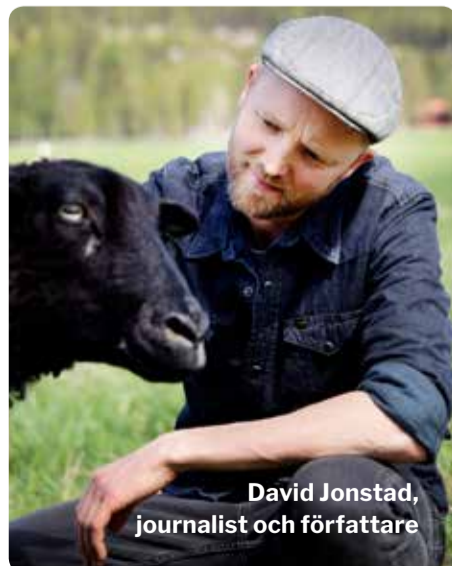
– Vi måste både minska bilåkandet och underlätta för kollektivt resande. Allt fler ser det. I dag har hemester kanske blivit ett alternativ till att flyga till Thailand?

- Bygg ett robust samhälle!

En ny grön våg?

Under hotet av en annalkande klimatkollaps väljer allt fler att bosätta sig i små byar på landet. En av dem är David Jonstad, journalist, författare och månskensbonde i Stora Skedvi i Dalarna.

I höst kommer han ut med boken Meningen med landet – Min väg till ett jordat liv.

David Jonstad,
journalist och författare

Vilken enskild fråga är mest akut?

● – Resiliens. Vi behöver bygga ett robust samhälle som inte faller omkull när det blåser upp till storm. Klimatförändringarna är inte längre ett hot, de är ett faktum som kommer innebära mer och värre extremväder. Främja exempelvis ett mer småskaligt, diversifierat och lokalt förankrat jordbruk som kan öka självförsörjningsgraden. Det kommer vara betydligt mer värdefullt än laddstolpar.

Hur klarar vi en omställning på lång sikt?

– En omställning till ett samhälle där vi kan leva goda liv inom planetens gränser, vilket innebär ett samhälle som inte är

beroende av massiv användning av energi och andra resurser. På sikt går det inte att förhandla om detta, vi kommer att behöva anpassa oss, men ju tidigare vi påbörjar omställningen desto lättare går det.

Vilka är de största hindren för en klimatomställning?

– Att vi är så fast i framgångssagan – berättelsen om hur vår industriella civilisation befinner sig på en evigt uppåtgående kurva. Först när vi inser att jakten på ständig tillväxt både får oss själva och planeten att må dåligt är det möjligt att genomföra omställningen till ett verkligt hållbart samhälle.

Omställning kräver tryck underifrån

Genom stormar, översvämningar och skogsbränder blir klimatkrisen synlig. – Men kapitalet är blint. Om vi vill ha en förändring så måste vi sätta makt bakom orden, nu som alltid.

FOTO: ANNA BOKSTRÖM

● Det säger Lars Henriksson, Volvoarbetare och klimataktivist. Jobbet och miljöintresset har gått hand i hand sedan 70-talet. Han har aldrig trott att kapitalägarna godvilligt skulle vara beredda att ge upp något av sitt.

– För aktieägaren går alltid omsättningen i företaget före all annan hänsyn. Om vi inte hade mobiliserat mot kapitalet hade vi inte haft åtta timmars arbetsdag, allmän rösträtt eller fackliga organisationer.

Strejk för klimatet

Skulle man kunna gå i strejk för att rädda klimatet?

– Frågar man facket så säger det att ”sånt sysslar vi inte med”. I stället förlitar man sig på olika tekniklösningar.

Men vi kan utmana facket! säger Henriksson.

Det är bara massmobilisering mot kapitalet som kan rädda klimatet, anser Lars Henriksson.

Främst måste dock motståndet växa fram underifrån, hävdar han.

– Vi har abdikerat från att kontrollera produktionen och att skapa det goda arbetet.

Fabriken är som en maskin som kan skapa såväl nyttigheter som skräp; mänskliga värden för alla före profit till ett fåtal; järnvägsvagnar i stället för bilar; klimatsmarta produkter hellre än subventioner till bilindustrin.

Gemensamma insatser

– Varje litet steg vi tar har betydelse och stärker vårt kollektiva självmedvetande,

på den egna arbetsplatsen och i politiken, säger Lars Henriksson. Det kan vi göra i vissheten att det samhälle vi lever i är frukten av gemensamma insatser som borde gynna det stora flertalet, men så ser det inte ut i dag.

– En överväldigande opinion ser klimathotet. Nu måste denna ta steget fullt ut och ta kamp mot klimatets värste fiende, det ansiktslösa kapitalet och dess försvarare, menar Lars Henriksson.

Lägg ansvaret där det hör hemma!

Ska den ensamstående mamman skämmas för att hon inte köper den dyrare, ekologiska biffen? Nej, lägg ansvaret högre upp!

● Det menar Misse Wester, psykolog och professor vid avdelningen för risk och säkerhet vid Lunds tekniska högskola, LTH.

– Biffen-bostaden-bilen har blivit ett mantra. Egentligen borde vi studera företagsledarna med samma entusiasm. Hur tänker de?

Enligt det Nobelprisbelönade begreppet ”nudging” går det att manipulera den enskilde medborgaren att göra rätt val. Kanske är det viktigare att förstå varför man väljer att flyga, trots att resan bidrar till att förstöra klimatet?

Räkna baklänges! säger Misse Wester. Vem står för de största utsläppen?

Fridays for Future vid stadshuset i Malmö

FOTO: ANNA BOKSTRÖM

Inrotad vana

– Vi vet ju att det tar lång tid att ändra en inrotad vana, säger Misse Wester.

Och ovanor kan man ju alltid moralisera över. Till vilken nytta?

– Det känns förmodligen lite väl avlägset att din källare dränks i vatten om tjugo år på grund av vardagsbeslut som du tar i dag, tror Wester. Kanske är det någon annan som måste ta de beslut som krävs för att detta inte ska hända?

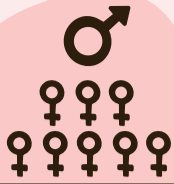
I stället förväntas enskilda konsumenterna ta det fulla ansvaret för klimatomställningen genom att var för sig skaffa elbil, montera solpaneler och tugga vegetariskt.

Hela fordonsflottan

– Men vi vet från beräkningar i USA att om alla hushåll ställer om skulle det minska klimatutsläppen med endast sju procent. Jämför det med att en VD vågar ersätta hela koncernens fordonsflotta med elbilar! framhåller Misse Wester.

Hon anser att samhället viker sig för marknaden, som om vore den oberörbar.

– Men det är bara att räkna baklänges. Var sker de största utsläppen?

Visste du att...?

→ Ägarna till de största vård- och omsorgsbolagen (nästan bara män) gör stora vinster på vårdpersonalens arbete (oftast kvinnor).

→ Löner, anställningsvillkor och andelen kvinnliga chefer är bättre och fler i offentlig välfärd än i privata bolag.

KRÖNIKA

Kampen får aldrig upphöra

Att syftet med internationella kvinnodagen den 8 mars är oerhört viktigt råder det inget tvivel om, men dagen väcker många känslor.

När vi ser på kvinnors levnadsvillkor på ett internationellt plan blir det uppenbart varför kvinnokampen måste fortsätta. Vi behöver inte åka långt, bara några timmars båtferd från Sverige, kan en kvinna få betydligt längre fängelsestraff om hon gör abort än vad en eventuell våldtäktsman skulle få för att ha förgripit sig på henne.

Det är svårt att inte bli nedslagen och sorgsen när man tänker på våldtäktsoffret som blir misstrodd för att hon var alkoholpåverkad, på varje liten flicka som tvingas in i äktenskap, på alla flickor och kvinnor som könsstympas och på de som riskerar livet under en olaglig abort. Det är svårt att inte bli arg när man tänker på att vilket kön du tillhör eller var i världen du är född kan bli en fråga mellan liv och död.

Dock måste vi också komma ihåg att tack vare kvinnorörelsen har vi svenska kvinnor sedan 100 år tillbaka fått rösta, vi får studera och arbeta med vad vi vill och vi har samma rättigheter som männen. Detta är saker vi aldrig får ta för givet och aldrig får sluta vara tacksamma för.

Så självklart kan vi både hylla och sörja det som är och det som varit, men viktigast är att kampen aldrig får upphöra. Det är vi skyldiga dåtidens kämpar, oss själv och kanske framför allt framtidens flickor.

Johanna Cederstrand,
vänsterpartist

Vi måste satsa på kvinnor

Eva Grape Ersson arbetar som doula i Uppsala län.

Ellena Papaioannou har nyligen fött barn på Akademiska. De vill båda se en mer sammanhållen förlossningsvård.

● Ellena Papaioannou är nybliven regionpolitiker för Vänsterpartiet. Hon har fött två barn på Akademiska sjukhuset, 2019 och 2021. Överlag är hon nöjd med vården och bemötandet.

– Jag kände mig trygg, på rätt ställe och att jag hade rätt till mina känslor. Det var viktigt för mig.

Samtidigt blev inte hennes första förlossning odelat positiv. När de kom in till förlossningen blev hon tillfrågad av om hon ville vara med i en studie. Det fanns inte så mycket information.

– Jag tycker det är viktigt med forskning och snäll som jag är tackade jag ja.

Dessutom fick hon höra att det gick att avbryta när som helst. Men det visade sig inte alls vara självklart senare när hon ville avbryta för att undvika ett ingrepp som hon blivit lottad till.

– När jag sa stopp senare i förlossningsskedet blev läkaren väldigt, väldigt sur på mig. De gick ut och pratade och sedan kom de in igen och det var en tryckt stämning resten av tiden, i vad som ändå skulle vara vårt arbetsrum.

I efterhand är hon kritisk till hur det hanterades.

– Det är oetiskt att tillfråga kvinnor först när de kommer in till förlossningen. Jag hade inte en chans att läsa på och ta ställning till för- och nackdelar eller risker.

En sammanhållen vård ledde till bättre upplevelse

Förlossning nummer två blev mer positiv. – Jag och barnmorskorna pratade arbetsvillkor inne på förlossningsrummet, minns hon.

Ellena hade önskat en mer sammanhållen vård. När hon fick problem efter den första förlossningen fick hon höra av mödravården att allt såg fint ut och det var svårt att söka sig vidare. Det visade sig senare att hon hade en förlossningsskada som inte upptäckts.

– När jag fick min yngsta dotter sa barnmorskan “men de har ju inte sytt ihop dina muskler i bäckenet!”

Hon efterlyser mer kunskap om förlossningsskador inom vården och bättre information till födande kvinnor både före och efter förlossningen.

– Vi måste prata om förlossningsskador. Det blir skador när man föder barn.

Ellena Papaioannou, här med sina barn, tycker det behövs mer kunskap inom vården om förlossningsskador.

Det är inget konstigt. Det är vad vi har sjukvården till.

Hon jämför med en fotbollsspelare som får en muskelbristning.

– Det är självklart att den sys ihop korrekt och kontrolleras ordentligt. Det är inget som anses svårt att prata om.

Satsningar på kvinnor behövs

Enköpingsbon Eva Grape Ersson arbetar som doula. Hon tror också att en mer sammanhållen vård, till exempel att få träffa samma barnmorskor både under

Trygg förlossning. Eva Grape Ersson i sitt arbete som doula.

graviditeten, vid förlossningen och i eftervården är viktigt.

– Det absolut viktigaste när vi föder barn är att känna sig trygg. Det gör att våra förlossningshormoner fungerar på bästa sätt. Många kvinnor känner sig inte alls trygga idag.

En doula är en slags stödperson vid förlossningen. Det finns olika skäl till varför man anlitar en doula. Många gör det för att få bästa möjliga stöd. Det är också vanligt att klienter har en negativ förlossningsupplevelse i bagaget. Flera har lidit av PTSD.

– Men det finns också många med positiva förlossningsupplevelser.

Eva har varit med på många förlossningar i Uppsala det senaste decenniet. Hon tycker det har blivit vanligare att barnmorskorna har mer pressade arbetsförhållanden.

– Vi behöver satsa på kvinnor. Det är fruktansvärt att det ser ut så här. Det är inte okej att barnmorskor inte hinner äta eller gå på toa under ett helt arbetspass.

Samtidigt har förlossningsvården gått framåt på vissa områden.

– Till exempel finns fler badkar idag och barnmorskor som kan handha vattenfödslar, något som är väldigt omtyckt bland födande.

Sverker Åslund

Inbjudan till klimatstudiecirkel

Våren 2022 genomför Vänsterpartiet i Tierp en klimatstudiecirkel i samarbete med ABF.

Vi läser **Jorden: vår planets historia och framtid** av bland andra Johan Rockström.

Intresserad? Anmäl dig till tierp@vansterpartiet.se

”Barnmorskorna har alltid sprungit”

Historiskt sett har en barnmorska varit intimt förknippad med förlossningsvård. Men den moderna barnmorskan kan arbeta inom en rad olika områden kring sexuell och reproduktiv hälsa. En av de som lockats till yrket är Ida Persson, som valde att gå i sin mammas fotspår och nu utbildar sig till barnmorska.

● – Min mamma blev färdig barnmorska redan 1984, berättar Ida. Och jag har alltid tyckt hon haft ett så viktigt jobb som hon verkligen brunnit för. Hon har inspirerat mig i mitt yrkesval.

Tyvärr har den moderna barnmorskan också ofta en pressad arbetssituation. Detta har blivit extra tydligt under coronapandemin då barnmorskorna tvingats rycka in överallt där de behövts. Då det krävs yrkeslegitimation för att utföra barnmorskans uppgifter kan inte annan vårdpersonal ”lånas tillbaka” när behov uppstått. Och behovet av barnmorskor är stort. Tillgången är dock desto mindre.

– Vi utför det jobb vi hinner, menar Ida. Och det är inget nytt. Barnmorskorna har alltid sprungit.

Ett av barnmorskans specialområden

Ida Persson med Vårdförbundets barnmorskebroch.

är amning. Inte bara för att hjälpa mor och barn att komma igång, utan också stötta så att amningen fortgår länge. Idag slutar nästan 80 procent att helamma inom sex månader efter förlossningen.

– En barnmorska kan göra stor skillnad för mamman och barnet, berättar Ida. Men vi hinner verkligen inte. Istället

är det undersköterskor och barnmorskestudenter som får stötta.

Resurser behövs om barnmorskorna ska stanna kvar

En pressad arbetssituation innebär naturligtvis också att flera inte klarar av att arbeta heltid, trots att de verkligen vill. Några går ner på deltid, andra arbetar med något närliggande som skolsköterska, eller sjuksköterska på en annan arbetsplats.

– Ungefär 20 procent av de legitimerade barnmorskorna jobbar inte som det. De orkar helt enkelt inte.

Sparbeting inom vården skapar nu förtiden knappast några nyhetsrubriker. Men Ida Persson menar att för att få fler barnmorskor måste man satsa.

– Barnmorskekrisen går såklart att lösa. Det finns olika sätt, men det går ju inte att spara sig ur den. Samhället måste istället tillsätta resurser. Det kan vara bra löneutveckling, möjlighet till fortbildning och specialisering, att slippa rotationstjänster där man tvingas rotera mellan förlossning och BB, eller att inte tvingas till oönskade arbetstid som ensamstående förälder. Och vi behöver ju barnmorskor. Någon måste ju kämpa för alla kvinnor som behöver vård i olika situationer i livet.

Sverker Åslund

8 MARS

Hallå där
Nooshi Dadgostar

foto: Denny Lorentzen

Vilken är den viktigaste frågan på 8 mars?

– Det finns såklart väldigt många. Men att vi fortfarande inte kan garantera kvinnor en säker förlossning är en skandal. Vårdpersonalens villkor måste förbättras och förlossningarna måste göras säkrare.

Vad stod det på ditt 8 mars plakat?

– Vi förtjänar bättre.

”Ska du tända lampan? Dra ur droppumpen!”

När barnsjukhuset vid Akademiska sjukhuset byggdes var uppfattningen att man skulle bygga smått för de små. Att föräldrar deltar i vården var inte med i planeringen. Sedan invigningen för ungefär 45 år sedan har vår syn på barn och deras behov utvecklats, och vården av barn har, precis som för vuxna, blivit allt mer avancerad. Men lokalerna är samma som då.

● – Ventilationen är inte tillräcklig, vi måste stapla medicinteknisk utrustning på varann för att det är ständig brist på

eluttag, berättar Cecilia Viklund, som jobbat som sjuksköterska på barnkirurgavdelningen i 15 år. Under natten kan vi tvingas dra ut sladden till en droppump som får gå på batteri, bara för att sätta i en lampa så att man ser något överhuvudtaget.

Barnsjukhuset är nedslitet och lokalerna är inte byggda för modern sjukvård. Nu ska både barn och vuxna få plats, det kan behövas rullstolar, och korridorerna är ofta fyllda med sängar. Och att underhållet av barnsjukhuset är eftersatt är väl känt hos både sjukhusledning och politiker. Cecilia, som är fritidspolitiker för Vänsterpartiet i regionfullmäktige, syns flitigt i debatten kring vården av barn och unga. Och så sent som i våras talade hon i fullmäktige för att ett nytt barnsjukhus ska bli verklighet.

– Trots att alla vet hur det ligger till är

det som att man vid varje fastighetsinventering gått sjukhuset runt, och precis före barnsjukhuset upptäckte man ”Hoppsan! Pengarna är visst slut!”, menar Cecilia. Så min fråga i fullmäktige har ännu inte fått ett tillfredsställande svar.

Om situationen är ohållbar redan idag så frestar det på personalen och den vård de kan ge. Men hur ska det bli i framtiden?

– Det vi fått veta är att det inte går att bygga om barnsjukhuset, berättar Cecilia. De renoveringar som görs kommer inte åt grundproblemen. Det behöver byggas nytt så att vi kan ge en modern vård för barnen. Vi är ett samhälle som gillar barn, men det syns inte alltid när vi fattar beslut och hur man fördelar pengar. Inte ens inom vården.

Sverker Åslund

Cecilia Viklund, till vardags sjuksköterska på barnsjukhuset, kämpar för ett nytt barnsjukhus.

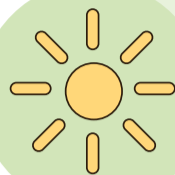
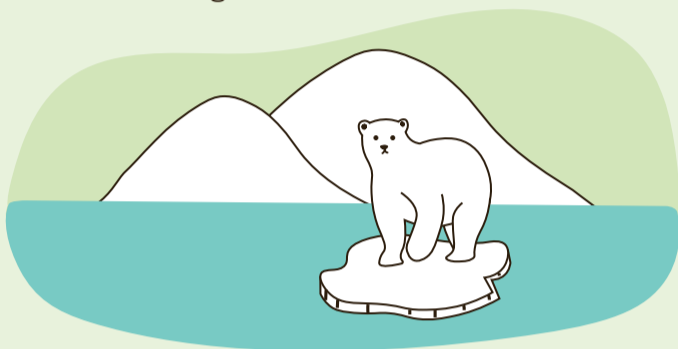
Vänsterpolitik för klimatet

Det är nu vi kan bygga vår framtid!

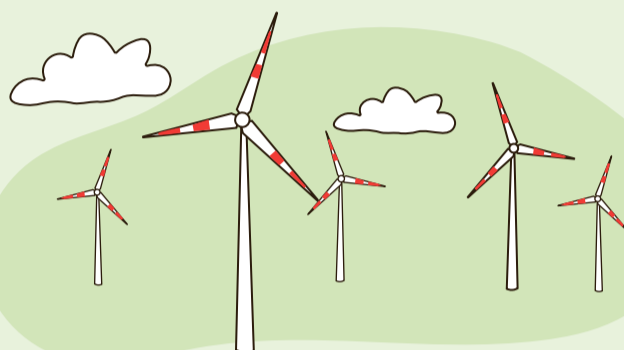
NOLL skadliga investeringar

Alla investerade och spenderade kronor och resurser måste användas rätt – stop till alla skadliga subventioner och driftsstöd. Våra gemensamma pengar som pensionsfonder, kommunernas och statens resurser ska användas för och investeras i hållbar utveckling.

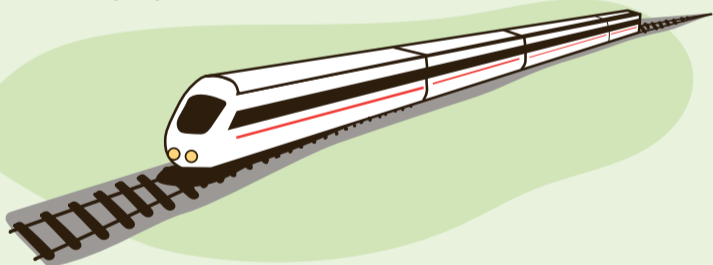
Stoppdatum för fossilberoendet

Kol, olja och fossilgas måste ersättas med förnybar energi senast 2030. Det kräver massiva investeringar av staten. Fossila drivmedel måste ersättas av bland annat eldrift och biogas inom transportsektorn senast 2035.

280 miljarder till nya järnvägar

Du ska kunna bo i hela Sverige, gods-transporter ska flyttas från väg till järnväg. Vi vill se en kraftigt utbyggd järnvägstrafik i hela Sverige. Bygg hela Norrbotten-banan, lägg dubbelspår mellan Gävle och Härnösand, bygg höghastighetsbanor mellan Stockholm, Göteborg och Malmö. Pengarna finns och klimatnödläget gör att vi inte kan vänta.

Bygg hållbara och klimatsmarta städer

Över hela landet måste bostäder renoveras och energieffektiviseras, tiotusentals nya hyresrätter till rimliga hyror byggas och fungerande kollektivtrafik som kan ersätta massbilismen i städerna utvecklas. Det ställer om våra städer och skapar gröna jobb.

100 miljarder i en grön investeringsbank

Industrin måste ställa om. Sverige ska producera samhällsnyttiga varor med riktigt låga eller inga utsläpp som kan exporteras. Framtiden kan inte överlätas till marknadskrafternas godtycke och vinstmaximering – framtiden kräver en aktiv statlig industripolitik med en investeringsbank som gör det möjligt med en grön omställning.

Omfördela ekonomin: arbetstidsförkortning

Istället för vinstmaximering: en generell förkortad arbetsvecka som gör att vi har tid för liv och umgänge. Istället för allt mer växande privata förmögenheter: satsar på välfärden och offentlig konsumtion som skolor, äldreomsorg, kultur och vården.

